

20
13

MILIEUJAARVERSLAG 2013

driven by dedication

INHOUDSOPGAVE

1. Leefomgeving	5
1.1 Meeuwenbeheerplan	5
1.2 Oprichten Lepelaarfonds	6
1.3 Samenwerkingsverband Paralia	6
1.4 Project Walstroom	6
1.5 Modal split	6
1.6 Intermodal planner	7
1.7 Intensief ruimtegebruik	7
2. Duurzaam inkopen en consumeren	9
2.1 CO ₂ footprint eigen bedrijfsvoering	9
2.2 Zeehaven Innovatie Project (ZIP-project)	11
2.3 Versneld invoering van LED verlichting wegen	11
3. Duurzaam ondernemen in de haven	13
3.1 Duurzame glastuinbouw/WarmCO ₂	13
3.2 Multi Utility Providing	13
3.3 Project koppelingen restwarmte, waterstof / Green Deals	15
3.4 Zonne-, getijden-, windenergie	15
3.5 Stichting Biopark Terneuzen/BBE	15
3.6 samenwerkingsverband gebiedsontwikkeling Zeeuws Vlaamse Kanaalzone	15
3.7 Vitaal Sloegebied en Kanaalzone	16
3.8 Stichting Foodport Zeeland	16
3.9 Grenzeloze Kanaalzone	16
3.10 LNG als brandstof	16

klik op tekst om terug te gaan
naar de inhoudsopgave

LEEFOMGEVING

NATUUR

Met het ecologisch beheren van onze groene omgeving in ons havengebied trachten we invulling te geven aan de instandhouding en verbetering van de biodiversiteit in het gebied. Daar waar het kan is het beheer erop ingericht om zoveel mogelijk verschillende plant- en diersoorten te accommoderen, uiteraard zonder dat de aanwezigheid van specifieke soorten, vanuit juridisch oogpunt, een risico gaan vormen voor de verdere ontwikkeling van het havencomplex.

Om de drie jaar worden alle aanwezige dier- en plantensoorten gemonitord voor zowel het havengebied in Vlissingen als Terneuzen.

1.1 Meeuwenbeheerplan

Op het haven- en industrieterrein broeden grote aantallen zilvermeeuwen en kleine mantelmeeuwen op onbebouwde of nog niet ingerichte terreinen en deels op bedrijfsterrainen. Door de toenemende ontwikkeling van het haven- en industrieterrein zal de komende jaren veel broedgebied voor meeuwen verloren gaan en hierdoor neemt de meeuwendruk op de resterende ruimtes toe. Dit kan leiden tot het uitwijken van meeuwen naar locaties waar deze minder gewenst zijn (uitgegeven bedrijfsterrainen of kwetsbare natuur op de Hooge platen in Westerschelde).

Zeeland Seaports heeft aan Buijs Eco Consult de opdracht verstrekt om een meeuwenbeheerplan op te stellen, om vast te leggen hoe ruimte kan worden aangeboden voor de populatie meeuwen binnen het haven- en industrieterrein van Vlissingen-Oost.

Het plan voorziet in een visie op broedmogelijkheden voor meeuwen in het havengebied op de korte en lange termijn. Daarnaast wordt kort ingegaan op de mogelijkheden om broedende meeuwen te weren van locaties waar zij niet zijn gewenst, zonder dat daarbij de Flora- en faunawet wordt overtreden. Ondersteunend aan dit beheerplan is een kleurringonderzoek gefaciliteerd om het verplaatsingsgedrag van meeuwen in beeld te brengen.

1.2 Oprichten Lepelaarfonds

In het Sloegebied broedt een vrij grote populatie lepelaars op het voormalig FMT terrein aan de Frankrijkweg. Deze bijzondere populatie broedt binnen een grote kolonie meeuwen. Binnen het Lepelaarfonds Zeeland Seaports zijn in 2013 projecten geformuleerd door de partijen. De focus van de projecten ligt op het eventueel creëren van nieuwe broedlocaties en het verbeteren van foerageergelegenheid. Verwachte start van de werkzaamheden is in 2014.

1.3 Samenwerkingsverband Paralia

Om de ontwikkelingen en de praktijk van de natuurwetgeving op Europees niveau actief te volgen wordt deelgenomen aan het kennisplatform Paralia dat wordt georganiseerd door het IMI (Instituut voor Infrastructuur, Milieu en Innovatie) in Brussel.

In 2013 heeft een Paraliameeting in de Mariahoeve van Zeeland Seaports plaatsgevonden met als thema Natura 2000, havens en estuaria. Deze meeting is opgevolgd door een gesprek met Mr. Francois Kremer van de DG Environment van de Europese Unie over de relaties tussen natuurgebieden en havens en de mogelijkheden voor internationale samenwerking hierin.

LOGISTIEK

1.4 Project Walstroom

Door het gebruik van walstroom vermindert lokaal de uitstoot van NOx en fijn stof. Daarnaast wordt geluidsoverlast beperkt. Uit het, mede door de Werkgroep Vitaal Sloegebied en Kanaalzone, gefinancierde onderzoek naar de effecten van walstroom is gebleken dat de walstroomkasten in en vlakbij woonkernen een positief effect hebben op het woonklimaat. Zeeland Seaports heeft het aantal walstroomkasten in 2013 verhoogd met 19 stuks zodat het totaal aantal walstroomaansluitingen in de haven van Terneuzen op ca. 80 uitkomt. De kasten zijn met name geplaatst op locaties dicht bij de woonkernen van Terneuzen, Sluiskil en Sas van Gent. De kasten zijn aangesloten op het betaalsysteem van het bedrijf Utiliq. Met de uitbreiding van de walstroomkasten in Terneuzen heeft Utiliq in 2013 de 1000ste aanmelding van een schipper behaald.

1.5 Modal split

In navolging van het Modal Split onderzoek uit 2008 heeft er een update plaatsgevonden van de cijfers, dit op basis van het jaar 2012. Dit heeft geresulteerd in een aanpassing van de verdeling met welke modaliteiten (binnenvaart, spoor, weg, transshipment) de goederen, die door de zeevaart worden aan- en afgevoerd, van en naar het achterland worden getransporteerd. Het aandeel wegtransport is ten opzichte van 2008 stabiel gebleven. Dit komt overeen met de cijfers tussen 2008 en 2012 die door de Provincie Zeeland gepubliceerd zijn m.b.t. ontwikkeling vrachtverkeer in Zeeland. De afname van het aandeel spoorvervoer is in lijn met de afname van het aantal treinbewegingen in de crisisjaren. De toename van het aandeel binnenvaart komt overeen met de forse toename van het overslagvolume in de periode 2008-2012. De totale overslagvolumes zeevaart (transshipment) zijn stabiel gebleven, echter door verbeterde inzichten in logistieke afwikkeling is het percentuele aandeel transshipment afgenomen. In onderstaande tabel is te zien dat Zeeland Seaports een ambitie 2020 heeft vastgesteld op het gebied van modal split waarbij actief ingezet wordt om de duurzame modaliteiten binnenvaart en spoorvervoer te stimuleren. Zeeland Seaports zal ook het vervoer per pijpleiding stimuleren en in samenwerking met betrokkene partijen aansluiting proberen te vinden op het buisleidingennetwerk tussen Rotterdam en Antwerpen. Belangrijkste aandachtspunt is dat met de overslagambities voor 2020 alle modaliteiten in absolute volumes zullen groeien. ZSP wil deze groei zo optimaal mogelijk faciliteren.

	2008	2012	Ambitie 2020
Weg	25%	26%	20%
Spoor	10%	6%	10%
Binnenvaart	45%	51%	50%
Transshipment	20%	17%	20%

* Modal Split 2012 en ambitie 2020

1.6 Intermodal planner

Minstens net zo belangrijk als de ligging aan zee is voor een haven de goede verbindingen met het achterland. Hoe meer goede verbindingen hoe meer vervoer er van en naar de haven zal kunnen plaatsvinden. Om vervoerders meer inzicht te kunnen geven op de nu al bestaande mogelijkheden voor containervervoer van en naar Zeeland introduceert Zeeland Seaports nu een nieuwe online planner: www.intermodalplanner.eu.

De nieuwe site www.intermodalplanner.eu, welke is gebouwd in samenwerking met Ecorys, geeft de gebruiker eenvoudig en snel de verschillende mogelijkheden van vervoer van containers van deur tot deur. Naast het traject via spoor, binnenvaart, shortsea of/ en via de weg geeft de planner ook inzicht in de transportduur. De planner geeft ook informatie over de vervoerders en de terminals voor het boeken van transport.

OMGEVINGSBELEID

1.7 Inleiding

Succesvolle uitvoering van de activiteiten en plannen van ZSP vraagt om een goede verstandhouding met alle betrokken stakeholders. Zij worden proactief betrokken bij lopende zaken en nieuwe ontwikkelingen. Zeeland Seaports neemt daarbij de wensen en inzichten van haar stakeholders mee in haar planvorming. Dit bestaat uit een aantal parallelle inspanningen:

- het verzorgen van geregelde voorlichting aan het brede publiek en aan speciale doelgroepen over de ontwikkelingen in de havens
- het voeren van structureel overleg met de omgeving en met vertegenwoordigers van belangengroepen
- het waar mogelijk benutten van de input van derden bij het voorbereiden, aanpassen en verfijnen van de plannen voor haven en gebiedsontwikkeling.

1.8 Intensief ruimtegebruik

Voor het Sloegebied zijn ruimtelijke werksessies georganiseerd tot duurzame ruimtelijke ontwikkeling te komen. Dit betekent dat milieuruimte, kadelengte en beschikbare ruimte optimaal wordt benut. Daarnaast is verkend waar clustervorming in het havengebied mogelijk is en wat dit oplevert. Het resultaat is een ruimtelijke ambitiekaart welke aansluit bij de commerciële strategie.

DUURZAAM INKOPEN EN CONSUMEREN

ZSP wil duurzaam inkopen en duurzaam consumeren, waaronder onder meer wordt verstaan het toepassen van milieucriteria en sociale criteria in alle fasen van het inkoopproces. ZSP zal als duurzame consument het verbruik beperken en afval verminderen

CO₂ UITSTOOT

ZSP streeft ernaar om de CO₂ uitstoot van de eigen bedrijfsvoering te verminderen. Dit doen wij door actief maatregelen ten uitvoer te brengen die onze uitstoot verder verlagen. Daarnaast compenseren wij de CO₂ die we niet meer kunnen reduceren via het Zeeuws Klimaatfonds.

2.1 CO₂ footprint eigen bedrijfsvoering

De CO₂ footprint wordt gebruikt om te toetsen of de ambitie om, in zijn algemeenheid steeds duurzamer te werken, wordt gehaald. Deze ambitie komt tot uiting in de 'directe' bedrijfsvoering van Zeeland Seaports; ofwel hetgeen waarop operationele controle mogelijk is. Dit betreft in dit kader de huisvesting (kantoor, werkplaats), bedrijfsprocessen (duurzame inkoop, inzicht in afvalstromen), bedrijfsvervoermiddelen (bedrijfsauto's, vaartuig HT1) en zakelijke reizen. Daarnaast heeft Zeeland Seaports een beperkte invloed op de CO₂ uitstoot van medewerkers en (onder)aannemers. In de CO₂-footprint is de emissie van woon-werk verkeer meegenomen.

In onderstaande grafiek zijn de resultaten vanaf 2010 weergegeven. Hieruit blijkt dat in 2013 de emissiedoelstelling net niet is bereikt (488 ton CO₂ is de doelstelling en 489 ton CO₂ emissie 2013). Dit resultaat zit in de lijn der verwachting. Er is nog een aantal acties nodig om de resterende emissiereductie te behalen tot 2015

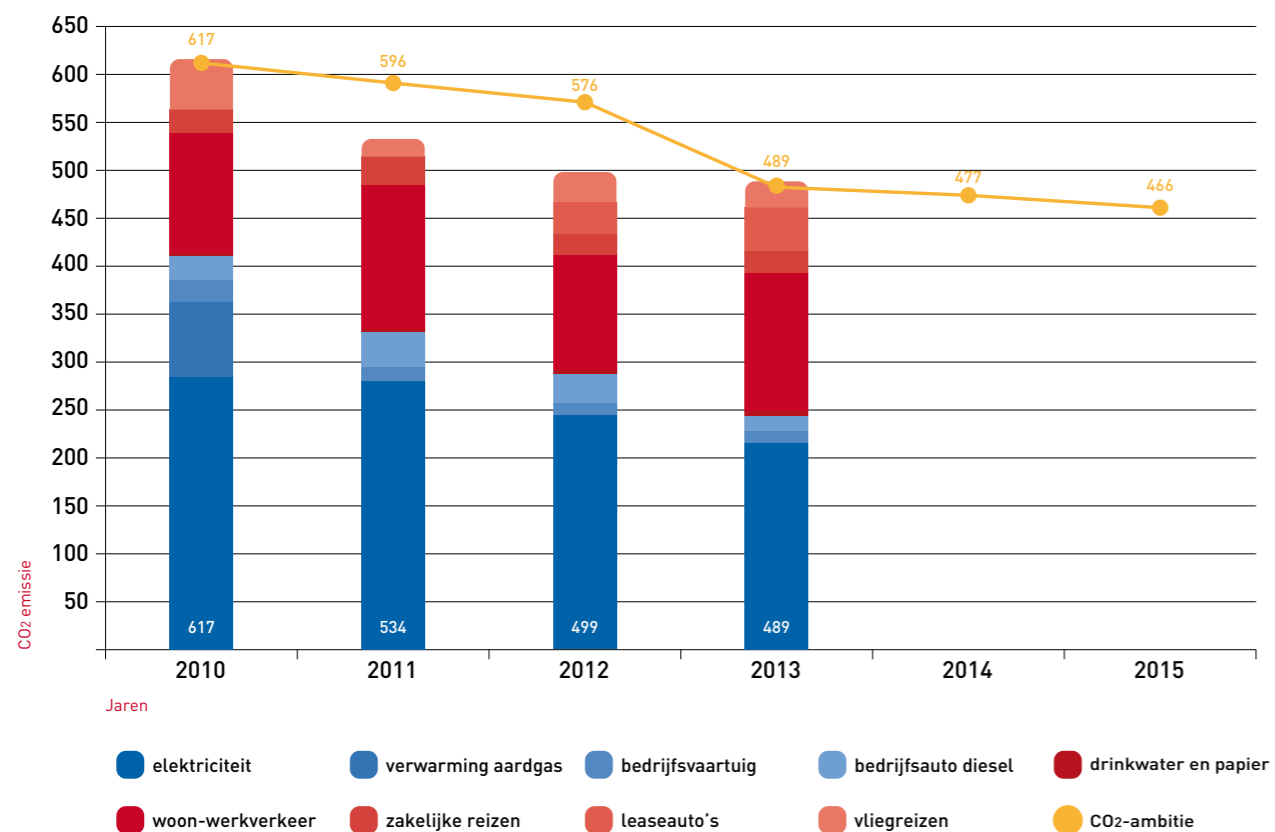
	2010	2011	2012	2013
Elektriciteit	285,5	281,7	246,1	216,1
Verwarming aardgas	78,6	-	-	-
Bedrijfsvaartuig	22,3	15,0	12,0	13,3
Bedrijfsauto diesel	25,3	35,7	30,4	16,0
Drinkwater en papier	3,2	4,3	4,2	4,3
Woon-werkverkeer	124,9	149,9	120,2	144,7
Zakelijke reizen	24,3	29,5	22,1	22,1
Leaseauto's	-	-	32,8	45,7
Vlieggreizen	52,7	18,6	31,2	27,3

2.2 Zeehaven Innovatie Project (ZIP-project)

Uit het duurzaamheidsproject [Zeehaven Innovatie Project] moet onder meer blijken of er door aanpassingen in de wijze van baggeren een aanzienlijke vermindering van de onderhoudsinspanning kan worden gerealiseerd. Dit draagt bij aan vermindering van de CO₂ uitstoot. In het kader van het ZIP is in 2013 een praktijkproef gestart in de monding van de Sloehaven. Zeeland Seaports heeft hiervoor subsidie verkregen van de rijksoverheid. Uit de eerste fase van dit project, bestaande uit het meten en analyseren van de stroomsnelheden in relatie tot de slib-suspensie in de haven is de conclusie getrokken dat bij de locatie Sloehaven toepassing van een waterbodempomp (trog) in combinatie met de inzet van "water injectie baggeren" (WID) de meeste kans van slagen heeft. Het idee erachter is dat de in de haven bezonken slib- en zandige deeltjes op een min of meer natuurlijke wijze, onder een hellend vlak, terug naar de Westerschelde "vloeien".

2.3 Versneld invoering van LED verlichting wegen

Zeeland Seaports heeft in 2013 besloten om alle wegen versneld te voorzien van LED-verlichting in plaats van te wachten totdat de levensduur van de verlichting is beëindigd.

* CO₂ emissie

DUURZAAM ONDERNEMEN IN DE HAVEN

Zeeland Seaports bevordert, vanuit de rol en verantwoordelijkheid als havenbeheerder en ontwikkelaar, het duurzaam ondernemen in de Zeeuwse zeehavens. Wij sporen dan ook bedrijven aan om hun bedrijfsvoering zo in te richten dat sprake is van een evenwichtige benadering van zowel People, Planet als Profit.

3.1 Duurzame glastuinbouw/WarmCO₂

In 2007 is Zeeland Seaports een samenwerkingsverband aangegaan, WarmCO₂, met als doel het stimuleren van werkgelegenheid, welvaart en duurzaamheid in de regio door de ontwikkeling van glastuinbouw te ondersteunen met het verstrekken van warmte en CO₂. WarmCO₂ houdt zich bezig met het beheer van de warmwatertransportleidingen en de rest-CO₂ transportleiding, gekoppeld tussen Yara en het glastuinbouwgebied. Deze koppeling tussen Yara en de kassen maakt dit glastuinbouwgebied tot een van de duurzaamste van Europa. In 2013 hebben zich in de Smidsschorrepolder twee nieuwe tuinders gevestigd en zijn voorbereidingen getroffen voor de vestiging van nog twee tuinders waarvan één in de Autrichepolder.

3.2 Multi Utility Providing

Het project MUP, wat staat voor Multi Utility Providing behelst een initiatief van Zeeland Seaports om te komen tot een uniform buisleidingnetwerk ter bevordering van de duurzame industrie in de Kanaalzone. Via dit leidingnetwerk kunnen zogenaamde smartlinks tot stand worden gebracht. Bij een smartlink maakt een bedrijf gebruik van de reststromen van een ander bedrijf. Het buisleidingtracé voor dit netwerk moet in overleg met zowel publieke als private partijen en met oog voor toekomstige ontwikkelingen definitief planologisch worden vastgelegd. De Milieueffectrapportage voor de ontwikkeling van Multi Utility Providing is afgerond en door de gemeente Terneuzen ter inzage gelegd. Een aantal grote bedrijven in de regio en Zeeland Seaports hebben een platform opgericht (Smart Delta Resources) dat de opties bestudeert voor het onderling uitwisselen van rest- en grondstoffen tussen bedrijven. Buisleidingen spelen een belangrijke rol bij deze uitwisseling

3.3 Project koppelingen restwarmte, waterstof / Green Deals

Op dit moment lopen verschillende activiteiten waarbij bedrijven aan elkaar gekoppeld worden om restwarmte, waterstof en dergelijke stoffen aan elkaar uit te wisselen. In 2013 is de koppeling ICL-Bio-houtcentrale gerealiseerd.

Een onderzoek naar de koppelmogelijkheden tussen DOW/Yara/ICL in de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone is in onderzoek. In Vlissingen-Oost is NV Sloewarmte BV opgericht. Deze NV realiseert de restwarmtekoppeling tussen Zeeland Refinery, Martens en Covra.

3.4 Zonne-, getijden-, windenergie

In het Strategisch Masterplan van Zeeland Seaports is opgenomen dat havenbedrijven gefaciliteerd worden bij het aanbrengen van zonne-, getijden- en/of windenergie. Inschatting is dat er nog ruimte is voor windenergie op bedrijventerreinen en openbaar gebied. In het bestemmingsplan van het Sloegebied zijn hoogtezoneringen voor windturbines opgenomen. Daarnaast zouden er verschillende oudere windmolens in de komende tien jaar kunnen worden geüpgraded.

Zonne-energie is nog niet grootschalig aanwezig in de Zeeuwse havens. In 2013 is met een Interreg subsidie het project Solar Energized Ports gestart. Doel is te onderzoeken wat het potentieel is aan zonne-energie in de haven, wat de technische en financiële haalbaarheid is en hoe dit uitgerold kan worden in het totale havengebied. Er wordt op basis van verschillende situaties inzichtelijk gemaakt wat het rendement kan zijn van zonne-energie.

Voor getijdenenergie is er buiten het bestemmingsplangebied aan de Totalsteiger (naast het dorp Borssele) een pilot gestart in 2010. Getijdenenergie lijkt (nog) niet kansrijk om op grote schaal toe te passen in de haven.

3.5 Stichting Biopark Terneuzen/BBE

Biopark Terneuzen is een uniek, innovatief verband om activiteiten te koppelen tussen bestaande en nieuwe agro- en industriële bedrijven in de Kanaalzone; het havengebied van Terneuzen. Sinds 2012 zijn de pilotfabriek en het voorlichtings- en opleidingscentrum van Biobase Europe operationeel, een samenwerking tussen Biopark Terneuzen en Ghent Bio Energy Valley.

3.6 Samenwerkingsverband gebiedsontwikkeling Zeeuws Vlaamse Kanaalzone

Het project Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone is een samenwerkingsverband (Provincie Zeeland, gemeente Terneuzen, BZW, Kring van Werkgevers, ZMF, Rijkswaterstaat, ZSP) dat uitvoering geeft aan de integrale ontwikkeling van de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone. In het samenwerkingsverband zijn de volgende doelstellingen afgesproken op het gebied van CO₂, intensief ruimtegebruik, modaliteit en natuurontwikkeling.

- CO₂ optimalisatie: CO₂ neutrale energieopwekking voor 2040 en reductie van CO₂ uitstoot in bedrijfsvoering.
- In 2020 25% meer ruimteproductiviteit per ha dan in 2010 (oftewel 17.891 ton/ha ten opzichte van 14.313 ton/ha in 2010).
- In 2020 maximaal 20% van alle goederenvervoer via de weg (rest via spoor, binnenvaart, buisleiding) (in 2010 was dit nog 26 %).
- Diverse specifieke soorten terug in de Kanaalzone.

3.7 Vitaal Sloegebied en Kanaalzone

Het Vitaal Sloegebied en Kanaalzone is een samenwerkingsverband tussen de Provincie Zeeland, gemeenten, Brabants-Zeeuwse Werkgevers, ZMf, Rijkswaterstaat, Hogeschool Zeeland University of Applied Sciences Vlissingen, Impuls Zeeland en Zeeland Seaports.

Voor de periode 2012 – 2014 staan de volgende onderwerpen centraal:

- Sluiten van kringlopen / recycling (o.a. restwarmte, water, CO₂, H₂);
- Schone technologie (o.a. procesinnovatie, energie/keten-efficiency), Biobased Economy;
- Klimaat en energie (o.a. LED verlichting op industriële installaties, Zonne-energie, walstroom);
- Vernieuwende waterbenaderingen (water als schaars goed);
- Nieuwe regionale arrangementen (o.a. project 'Zeeuws BMP nieuwe stijl');
- Intensief ruimtegebruik o.a. Flexibele havens;
- Biodiversiteit/natuurontwikkeling in de havengebieden;

3.8 Stichting Foodport Zeeland

Zeeland kent krachtige agro-, aqua- en foodverwerkende sectoren. Samen vertegenwoordigen ze maar liefst 1,7 miljard euro productiewaarde, 800 miljoen euro toegevoegde waarde en 15% van de werkgelegenheid in onze provincie. Toch liggen er nog prachtige kansen die bijdragen aan een evenwichtige groei van de Zeeuwse economie. Foodport Zeeland beoogt slimme verbindingen te maken tussen ondernemers, onderwijs, overheid, omgeving, onderzoek, ketenpartners en regio's.

3.9 Grenzeloze Kanaalzone

Het project Grenzeloze Kanaalzone koppelt de projecten Zeeuw-Vlaamse Kanaalzone en Gentse Kanaalzone. De provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen, de gemeentes Terneuzen, Zelzate en Evergem en de stad Gent stippelen samen met Zeeland Seaports en Havenbedrijf Gent een koers uit voor de toekomst. De bedoeling is om initiatieven te bundelen waardoor meer samenhang en een betere samenwerking mogelijk is.

3.10 LNG als brandstof

In de behoefte aan schonere scheepvaart is het varen op schonere brandstoffen een oplossing. Eén van de brandstoffen die hiervoor in aanmerking komt is LNG (Liquide Natural Gas). Onderzocht is wat de mogelijkheden voor LNG zijn binnen de havengebieden van Zeeland Seaports. Qua milieu- en veiligheidscontouren is er een aantal locaties in de haven geschikt om LNG te bunkeren.

driven by dedication

zeeland
seaports